

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 48/2022)

София, 30 ноември 2022 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 24.11.2022 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Площи и производство на зеленчуци	3
1.3	Площи и производство от трайни насаждения	4
2.	Есенна кампания.....	5
3.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	5
3.1	Зърнени и маслодайни култури	5
3.2	Плодове и зеленчуци	6
4.	Цени	6
4.1	Зърнени и маслодайни култури	6
4.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 24.11.2022 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

По оперативни данни, към 24.11.2022 г. жътвата на маслодаен слънчоглед в страната е приключила на 100%, а при царевицата за зърно остават за реколтиране незначителни по размер площи в някои области на страната. Продукцията от маслодаен слънчоглед възлиза на 2 054,1 хил. тона - с 2,8% повече на годишна база, вследствие от по-големия размер засети площи. Прибраното количество царевица за зърно е с 23,5% под миналогодишното, като се отчита намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив от декар.

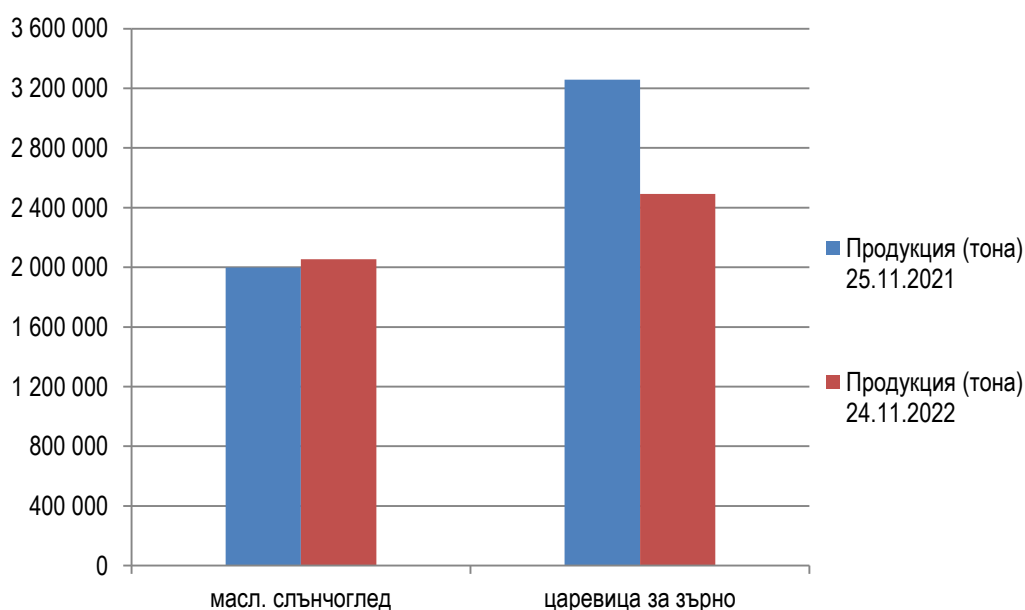
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 24.11.2022 г.

	24.11.2022					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	% реколтирани площи	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	913 618	913 580	100,0%	2 054 135	225	9,0%	9,0%	2,8%	-5,5%
царевица за зърно	524 535	523 266	99,8%	2 491 635	476	-8,5%	-7,3%	-23,5%	-17,5%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж.

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 24.11.2022 г., сравнено със същия период на 2021 г.

1.2 Площи и производство на зеленчуци

При съществено по-голям размер реколтирани площи, последните данни сочат увеличение на продукцията от зеле с 13,4% спрямо година по-рано. На този етап

произведените количества картофи и пипер от открити площи са респективно с 13% и 5,3% по-малко на годишна база, поради свиване на площите с двете култури през настоящата година.

Общо за периода от началото на 2022 г. досега, производството на домати и краставици в оранжерии изпреварва миналогодишното със съответно 20,1% и 7,9%.

Площи и производство от зеленчуци, дини и пъпеши към 24.11.2022 г.

	24.11.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи	Реколтирани площи	Производство	Среден добив
картофи	9 082	8 986	163 939	1 824	-14,4%	-13,8%	-13,0%	0,9%
зеле	1 506	1 392	27 990	2 011	20,8%	20,9%	13,4%	-6,2%
пипер на открито	2 296	2 267	40 722	1 796	-14,8%	-10,3%	-5,3%	5,5%
домати в оранжерии	478*	474*	49 004	10 338	1,5%	1,9%	20,1%	17,8%
краставици в оранжерии	464*	462*	52 327	11 326	1,8%	2,2%	7,9%	5,5%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* данните са за разгънати площи

1.3 Площи и производство от трайни насаждения

Към 24 ноември 2022 г. производството на круши отбелязва 9%-но увеличение спрямо същия период на предходната година, което се дължи на повишената продуктивност от единица площ. Вследствие на намаление както на реколтираните площи, така и на средните добиви, прибраните количества ябълки, винено грозде и орехи са в рамките на 13,2% - 24,1% по-малко на годишна база.

Площи и производство от трайни насаждения към 24.11.2022 г.

	24.11.2022				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 339	4 281	46 908	1 096	-5,8%	-13,2%	-7,8%
круши	622	619	3 628	586	-0,6%	9,0%	9,7%
орехи	8 469	8 314	8 084	97	-5,1%	-24,1%	-20,5%
лозя винени	31 403	31 374	171 346	546	-4,6%	-15,7%	-11,7%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площите за реколтиране се изчисляват като от плододаващите площи се извадят площите, нереколтирани поради климатични и други причини.

2. Есенна кампания

Според последните оперативни данни, засетите площи с пшеница, ечемик, ръж и тритикале за реколта `2023 изпреварват с между 1,3% и 17% отчетените по същото време на 2021 г. Засега само площите с маслодайна рапица са по-малко на годишна база, с 21,7%.

Засети площи с есенници към 24.11.2022 г. (ха)

Култура	25.11.2021	24.11.2022	Изменение на годишна база
пшеница	1 090 151	1 150 293	5,5%
ечемик	104 721	112 223	7,2%
маслодайна рапица	143 280	112 139	-21,7%
ръж	5 701	6 673	17,0%
тритикале	11 916	12 076	1,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗм

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

При липса на отчетени количества за последната седмица, общият експорт на пшеница и ечемик през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на настоящата пазарна година до 27 ноември 2022 г. изостава съответно с 62,4% и 91,4% на годишна база.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2021 – 27.11.2021	04.07.2022 – 27.11.2022	Изменение на годишна база
пшеница	851 730	320 424	-62,4%
ечемик	78 332	6 706	-91,4%
рапица	0	10 174	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2022 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

От началото на пазарната 2022/23 година до момента през „Пристанище Варна“ ЕАД не е осъществен износ на царевица, а преминалото количество слънчоглед е минимално –

2,2 хил. тона. За сравнение, по същото време на миналия сезон през порта е бил реализиран експорт на 380,9 хил. тона царевица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.09.2021 – 27.11.2021	05.09.2022 – 27.11.2022	Изменение на годишна база
царевица	380 859	0	-
слънчоглед	0	2 227	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е регистриран износ на царевица и слънчоглед – реколта `2022 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2022 г. за есенните и м. септември 2022 г. за пролетните култури) до 27 ноември 2022 г. не е отчетен внос на зърнени и маслодайни култури през двете наблюдавани пристанища във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 47/2022, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за септември 2022 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 47/2022, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Пазарът на основните зърнени и маслодайни култури в страната е сравнително спокоен. Към 23 ноември 2022 г. средните изкупни цени на хлебна и фуражна пшеница са съответно с 0,2% и 0,6% под нивата от предходната седмица, а тези на ечемика, царевицата и слънчогледа остават без промяна.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 23.11.2022 г., лв./тон без ДДС

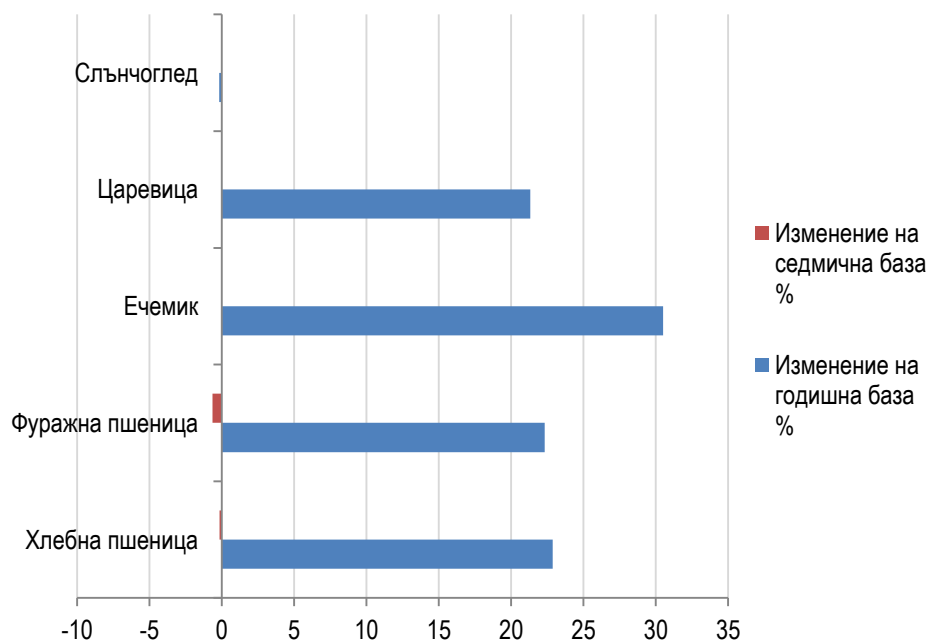
	24.11.2021	16.11.2022	23.11.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	520	640	639	22,9	-0,2
Фуражна пшеница	506	623	619	22,3	-0,6
Ечемик	439	573	573	30,5	0,0

	24.11.2021	16.11.2022	23.11.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Царевица	483	586	586	21,3	0,0
Слънчоглед	1 124	1 122	1 122	-0,2	0,0
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от Министерство на земеделието.
* Няма данни

Съпоставката с цените през същия период на миналата година показва, че зърнените култури са поскъпнали с между 21,3% (царевица) и 30,5% (ечемик), докато при слънчогледа е налице, макар и минимално, намаление на цената (0,2%).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 23.11.2022 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при търговията на едро с плодове и зеленчуци са преобладаващо в посока нагоре. Средно за страната, картофите, ябълките, пиперът (зелен и червен), оранжерийните краставици и десертното грозде се предлагат в границите от 0,9% до 13,4% по-скъпо спрямо предходната седмица. Същевременно, цените на домати (вносни и оранжерийни) и зелето се понижават в рамките на 0,7% - 2,4%.

Към 25 ноември 2022 г. средните цени на едро на повечето от основните плодове и зеленчуци, налични на тържищата по това време, са с между 18,6% (ябълки) и 58,8% (вносни домати) над нивата отпреди една година. Единствено при зелето се отчита поевтиняване на годишна база - с 9,9%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 25.11.2022 г., лв./кг

	26.11.2021	18.11.2022	25.11.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,82	1,13	1,14	39,0	0,9
домати (оранжерийни)	2,14	3,28	3,20	49,5	-2,4
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,87	2,99	2,97	58,8	-0,7
краставици (оранжерийни)	2,28	2,78	2,94	28,9	5,8
краставици (открити площи)	*	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,74	1,87	2,12	21,8	13,4
пипер (червен)	1,77	2,60	2,65	49,7	1,9
зеле	1,01	0,93	0,91	-9,9	-2,2
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,13	1,32	1,34	18,6	1,5
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	1,91	2,13	-	11,5

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 25.11.2022 г.

